

De

Nationaal-Socialistische

Vrouw

Versijnt om de 14 dagen. Uitgave: NENASU, Rotterdam
Opstelster: A. W. te Luij, Zeestr. 76, Den Haag, Tel. 182440
Administratie-adres: Postbus 832, Rotterdam, Tel. 72916

K 2047

Abonnementsprijs: f 0.79 per half jaar: f 1.58 per jaar; bij vooruitbetaling op giro 207915 ten name van Volk en Vaderland, Rotterdam (met vermelding „Vrouwenblad“). Voor zoover de voorraad strekt kunnen losse nummers worden aangevraagd bij de Nenasu, Postbus 832, Rotterdam, Telefoon 72916. — Prijs 10 cent met inbegrip van porti. — Advertenties 50 cent per regel — Korting bij contract.

STERK ALS HET GRAS

VOOR mijn huis ligt een grasveldje.

Al de vier jaargetijden sla ik dit grasveldje gade.

In den zomer is het door de verzengende hitte droog en stoffig. Het lijkt wel of de grassprietten zich schrap zetten tegen de verdroging; zij willen niet sterven. Dan komt de herfst en verdrinkt het veldje in plensende regenbuien, aangemoedigd door huilende windvlagen. En als dan de magere grassprietten, die niet verdrongen in de modderbrij, even willen uitrusten van de doorstane emoties, komt de vorst en verandert ze met zijn ijzels in wit glinsterende staafjes. Dan komt koning Winter en maakt aan de worstelingen van de grassprietten een einde door ze barmhartig te bedekken met een warme vacht van sneeuw.

Er volgen dan maanden waarin het grasveldje voor mijn huis afwisselend een sneeuwtapijt en een modderpoel vertoont. De grassprietten zijn er niet meer....

Als de winter zijn taak heeft vervuld en de boeren weer den akker opgaan om Moeder Aarde nieuw jong zaad in den schoot te werpen, ligt het grasveldje eenzaam en aan zijn lot overgelaten. De strijd schijnt gestreden met de overwinning aan Koning Winter.

Maar dan, na de eerste schichtige zonnestralen, geschiedt het wonder. Eerst behoedzaam, één voor één, komen ze te voorschijn uit het zwart der aarde, totdat ze daar weer allen staan, rechtop, sterk en sappig, en een frisch groen tapijt vormen dat nergens ter wereld zóó schoon kan worden geweven.

Gras is sterk.

Gras is onverwoestbaar.... het sterft niet.

TELKENS als ik kijk naar dat gras, denk ik aan de Moeder.

De Moeder is onoverwinnelijk. De Moeder, onze Moeder, is het wonder van deze wereld.

Zie ze toch, de Moeders, waar ze ook mogen zijn. Zie ze zich schrap zetten wanneer ongerechtigheden een aanval doen op haar huis en hof. Hoe ze de beschermende, warme moederhand op de hoofdjes der kleinen leggen. Hoe ze zwoegen van 's morgens vroeg tot 's avonds laat.

In de groote steden, in de kleine steden, in de dorpen, op het land, in het veen. Op rijken grond, op armen grond. Steeds staan zij klaar. Zij troosten en verzorgen in tijden van ziekte. Zij troosten het leed harer kinderen en lachen om de vreugden van hen. Zij zijn een veilig toevluchtsoord waar je, al ben je nóg zoo volwassen, het moede hoofd in den schoot kunt leggen.

De Moeders.

Booze machten hebben getracht om de moeders van haar gezinnen los te rukken. Om het warme moedergevoel in haar te dooden. Want zij wisten: wil men een volk vernietigen, dan moet men ook het fundament treffen en het fundament van een volk is de Moeder.

Het is dezen machten gelukt — ten deele! Maar steeds weer stonden daar andere moeders gereed en stelden zich in de plaats van haar die vielen. Steeds weer waakten moeders en bonden den strijd aan tegen deze onzichtbare machten, die door het brengen van ellende, egoïsme, eigenwaan en verloochening van den eigen haard trachtten de moeders weg te lokken van huis en hof. Maar de moeders zij bleven waakzaam.

Toen moesten de moeders sterven. Haar kinderen moesten haar ontnomen worden door een systeem dat er prat op gaat menscheijk te zijn en dat men trachtte over de geheele wereld te verbreiden.

Het bolsjewisme.

Door den moed en de offervardigheid van tot een sterke eenheid verbonden Germaansche moeders, die de hechte steun zijn voor de strijders, die het betrouwbare onneembare thuisfront vormen, kan het roode beest worden neergeslagen.

Zij hebben er hun grootsche aandeel aan, onze Moeders. Haar trouw, geduld, moed en vertrouwen zijn ons allen tot een voorbeeld en tot steun.

Zij zijn sterk. Zij zijn niet te verslaan. Hoog en sterk klopt het moederhart, warm stroomt haar bloed dat zij geeft voor den nieuwen mensch.

Maar sterven doet zij nooit.... zij leeft eeuwig, de Moeder.

Want zij is sterk als het gras.

De Reichsfrauenführerin in Nederland

Allen hebben wel de uitvoerige verslagen in de dagbladen kunnen lezen van de grootsche bijeenkomst der in Nederland wonende Deutsche vrouwen in het Concertgebouw te Amsterdam op 2 October j.l.

Het hoogtepunt van deze bijeenkomst was, toen de Reichsfrauenführerin Frau Gertrud Scholtz-Klink het podium betrad om haar ons allen zoo dikwijls ontroerende redevoering, die zich kenmerkte door den grooten eenvoud, die trouwens geheel van deze vrouw uitgaat, te houden.

Ons ontbreekt — jammer genoeg — de plaatsruimte om deze redevoering, die ruim anderhalf uur duurde — hier weer te geven.

Wat ons, aanwezige Nederlandsche nationaal-socialistische vrouwen, wel het meeste trof, was het begrip, dat de Reichsfrauenführerin toonde voor het Nederlandsche volk.

Treffend wees zij erop, hoe wij, Nederlandsche en Deutsche nationaal-socialistische vrouwen, náást elkan- der staan en elkaar moeten steunen, waar wij kunnen

Het is niet noodig, zeide Frau Scholtz, dat de Nederlandsche vrouwen klakkeloos van ons overnemen, wat wij reeds deden. Zij arbeiden op grond van den eigen Nederlandschen aard, van het eigen volkskarakter. Zeker, veel kan er geprofiteerd worden van de ervaringen door de Deutsche vrouwen in al die jaren opgedaan.

En zoo is het. Maar al te dikwijls denkt men in onwetendheid, dat men in de Beweging een klakkeloos navolgen van het Deutsche nationaal-socialisme begaat. En zoo zou dat dan ook in de N.S.V.O. het geval zijn. Het tegendeel is echter waar. Want het is de wil van den Führer, dat elk volk het nationaal-socialisme uitleeft op den eigen volksgrondslag, naar eigen volkschen aard, naar eigen cultuur. Veel kunnen wij leeren van ons Deutsche broedervolk. Zoo is het niet alleen in de Beweging, zoo is het ook in de vrouwenorganisatie. Men zij echter zelfstandig, men wete wat men wil en hoe men te werk moet gaan, wil men ook werkelijk hier dezelfde goede resultaten bekomen, zooals wij ze zien in Duitschland. Hoe zou een échte Nederlandsche vrouw ook anders haar volk kunnen dienen dan door dit te doen op de haar eigen wijze. Een Nederlandsche vrouw zou trouwens niet anders kunnen werken dan Nederlandsch. Hoe- wel vele onzer vrouwen zich nog

Foto archief.

vrij moeten maken van de haar jarenlang opgedrongen vreemde invloeden, van de volksvreemde en daardoor volksvernietigende invloe-

den. Ook dit heeft de Deutsche vrouw moeten doen en het is haar gelukt. Want den volkschen aard kan geen volksvreemd wezen dusdanig beïnvloeden, dat deze aard uiteindelijk zou kunnen worden kapot gemaakt. Men neme een voorbeeld aan den noesten arbeid van de Deutsche vrouwen. Moge weldra de tijd komen, dat in grooten omvang Nederlandsche vrouwen in Duitschland een tijd kunnen verwijlen, dat Deutsche vrouwen te gast zijn in onze tehuis-zen. Zoo zal men elkander leeren kennen en van elkander leeren wat nog te leeren valt, en dat is veel!

De leidsters der N.S.V.O., die dezen onvergetelijken middag mochten bijwonen, hebben door deze redevoering weer een riem onder het hart gekregen. Want zij weten nu eens te meer: alleen door moedig volharden en het overwinnen van alle moeilijkheden zullen wij, nationaal-socialistische vrouwen, er komen. Dat hebben ons de Deutsche vrouwen bewezen en dat bewijzen zij nu nog dagelijks, want juist nú, in dezen tijd van grooten strijd, worden zij op de proef gesteld en kunnen zij toonen, welk een onverwoestbaar thuisfront zij vormen.

Zoo laten ook wij, N.S.V.O.-sters, een front vormen waarop onze mannen die uittrokken kunnen rekenen.

EEN RONDGANG OP DE TENTOONSTELLING

„DUITSCHER VROUWEN WERKEN VOOR HUN VOLK”

Wij hebben de laatste jaren vaak hooren vertellen, dat de vrouw in den nationaal-socialistischen staat beschouwd wordt als „quantité négligeable”, of wel: dat zij niet meetelt. Of ook wel: dat de vrouw alleen belangrijk is voor de in-standhouding van het ras. Alsof dat alleen al niet een eeretaak zou zijn.

Een bezoek aan de tentoonstelling „Deutsche vrouwen werken voor hun volk” — „Frauenschaffen in Deutschland” te Amsterdam gehouden, geeft ons echter integendeel den indruk, alsof de vrouw in Duitschland het meest vertroetelde en verzorgde wezen is.

Het is maar een kleine, doch uitgezochte tentoonstelling, die evenwel in den meest uitgebreiden zin inzicht geeft in het leven van de vrouw in het Derde Rijk.

De tentoonstelling is verdeeld over zeven afdelingen, terwijl in een achtste gedeelte doorlopend een film draait, die een beeld geeft van allerlei beroepen, waarbij er zijn, die wij nimmer als specifiek vrouwelijk hadden bekeken, b.v. horlogemaakster. Tevens draait er een uitvoerige reportage van den Arbeidsdienst voor Meisjes.

De eerste afdeling van de tentoonstelling omvat „De vrouw in het gezin”. Afbeeldingen wijzen op 't groot belang van de opvoeding, het scheppen van een harmonieus tehuis voor man en kinderen. Statistieken laten zien, welke bedragen er jaarlijks worden uitgetrokken om huisvrouwen naar buiten te sturen, welke sommen er ter beschikking gesteld worden voor het volgen van cursus-

sen, voor hulp in de huishouding, waar dit noodig is en waar de betrokkenen het zelf niet betalen kunnen. Er zijn aantrekkelijke foto's van tehuizen voor moeders, die daar met haar zuigelingen eenige weken gastvrij onthaal vinden. Men kan er wat zien van de „moederscholen”, waar a.s. moeders op alle gebied haar licht kunnen opsteken.

De tweede afdeling bevat allerlei over de voeding, de behandeling van huishoudelijk gereedschap, van de kleeding enz., en heet dan ook „De vrouw in de huishouding”.

Verschillende foto's geven een kijkje op de scholen, waar de a.s. huisvrouwen een twee-jarigen cursus kunnen volgen, in practisch alle vakken, die voor een huisvrouw van belang zijn, als voedingsleer, warenkennis, waschbehandeling enz. Er zijn huishoudelijke voorlichtingbureaux, die volgens de statistieken ongeveer 180.000 maal per maand raad geven in huishoudelijke aangelegenheden, terwijl bovendien door goede artikelen in de pers en interessante radio-uitzendingen alles wordt gedaan, om de Deutsche huisvrouw in haar taak leiding te geven en bij te staan.

Zeer goed is gezien, dat niet alle huisvrouwen voor dezelfde taak staan; een aparte afdeling geeft als nummer drie een beeld van het leven van een huisvrouw op het platteland. Men neemt aan, dat zij slechts de helft van haar tijd aan haar huishouding kan geven; een kwart komt daarenboven toe aan de verzorging van kippen, varkens, kalveren en ander klein vee, en een kwart aan de bewerking

(Zie slot pag. 5).

Herfst op de boerderij

De vrouw helpt bij het aardappelrooien

NAUWELIJKS is het laatste koren binnengehaald, of het aardappelrooien neemt een aanvang. *)

Zooals bij al het werk op het land, moet er heel wat noeste arbeid verzet worden alvorens de boer er de vruchten van plukken kan.

Reeds in het najaar wordt gezorgd voor goede pootaardappelen, welke gedurende den winter vorstvrij bewaard moeten worden. In het voorjaar, meestal in April, worden de aardappelen uitgepoot. In den voorzomer wil het vaak voorkomen, dat de nachtvorsten de gewassen nog vrij veel schade kunnen toebrengen. Tegen September zijn de aardappelen volgroeid en kan met het rooien worden begonnen. Dit werk is, meer nog dan dit het geval is bij den korenoogst, gezinswerk, in het bijzonder voor het arbeidersgezin, dat zich er geheel op instelt om voor den winter er nog wat bij te verdienen. De oudste kinderen uit het gezin krijgen hiervoor eenige weken extra vrij van school, om bij het rooien behulpzaam te zijn. **)

Daar het rooien op de knieën geschiedt, spreekt het haast vanzelf, dat men bij dit werk zijn oudste spullen draagt. De vrouwen dragen, hoewel dat heelemaal niet vrouwelijk staat, meestal een broek of overall, daar deze kleeding voor haar verreweg de meest praktische is en ook de meeste aanbeveling verdient, vooral waar men, indien men rokken zou dragen deze door het kruipen vaak dubbel voor de knieën krijgt, hetgeen zeer pijnlijk is, aangezien de knieën het in den rooitijd nogal te verantwoorden hebben. Om de nagels te beschermen worden „aardappeldopjes” gebruikt, meestal om de 3 middelste vingers. Dit zijn blikken dopjes die, nadat de vingers met kleine lapjes worden omwonden, hierom geschoven worden.

Alvorens het rooien een aanvang neemt, worden eerst de aardappelen „opgestoken”, hetgeen met een vork gebeurt en waardoor de aardappelen lossen komen te zitten, wat het rooien vergemakkelijkt. Dit tijdroovende werk wordt 's morgens vóór en 's avonds na het rooien, meestal door de mannen verricht. Bij nieuwen grond is dit werk niet noodig, omdat deze vrij los is.

Dan begint het rooien. Ieder persoon neemt twee rijen (panden)

aardappelen voor zich (kinderen meestal een, terwijl twee personen gezamenlijk de gerooide aardappelen in één mand (korf) gooien. Op de knieën gelegen wordt het loof van iederen aardappelstam en met één ruk afgetrokken, de aardappelen, welke er nog aanzitten, worden er afgeschud en in de mand geworpen. Dan beide handen flink diep in den grond onder den stam doorhalen waardoor de knollen te voorschijn komen, welke dan rap in de mand worden gegooid. Hierbij moet vooral gezorgd worden, dat er zoo weinig mogelijk zand meegenomen wordt en dat geen aardappelen in den grond blijven. De kuil, waaruit de aardappelen gekomen zijn, wordt dan weer dichtgemaakt en men begint met den volgende stam. Wanneer de manden vol zijn, worden deze door één man leeggeworpen in een wipkar of een kruikar en naar den aardappelkuil ***) gebracht. Deze laatste helpt, bij een grooten ploeg rooiers, zelf niet meerooien.

Zoo werkt men door tot ieder zijn twee panden eruit heeft. Het spreekt wel haast vanzelf, dat twee personen, die gezamenlijk de aardappelen in één maand gooien, het best gelijk op kunnen werken, doch het gebeurt natuurlijk wel, dat de één vlugger opschiet dan de ander en dan helpt men elkaar. Eveneens is dit het geval, wanneer de één eerder zijn rijen eruit heeft dan de ander. Zoo leerde men elkander van oudsher bij het eenvoudigste werk gemeenschapszin in den arbeid.

Als allen dan „over” zijn, d.w.z. zijn twee panden eruit heeft, gaat ieder gewapend met een mand, naar het andere eind, onderwijl de aardappelen welke mogelijk nog achtergebleven zijn, oprapend en dan wordt weer opnieuw begonnen, totdat alle aardappelen gerooid zijn en dat duurt soms wel 5 weken en langer. Dan wordt het aardappelrooien bij elkaar geëgd en als voorloopige bedekking voor de aardappelen gebruikt. Wanneer het aardappelrooien achter den rug is, bieden de velden een kalen en triesten aanblik. En straks komt de boer en drijft opnieuw den ploeg door de aarde om haar gereed te maken voor het winterkoren en met Gods hulp voedsel te verstrekken aan mensch en dier.

J. St.

*) Dit jaar werd reeds begin Augustus met het aardappelen rooien begonnen.

**) De huishoudelijke werkzaamheden, welk de vrouw vóór en na den landarbeid thuis verricht, zijn vrijwel gelijk aan die waarover wij schreven in ons artikel „De werkzaamheden van de vrouw op het land in oogsttijd” in no. 24 van ons blad.

*** In de Veenkoloniën spreekt men van „döbbe”.

Ons blad moet
grooter worden

Wij kunnen U dan
meer bieden
Daar bij rekenen wij
op Uw steun!

Werft
Abonnees

Een steunpunt voor de huisvrouw

Aan de Leidschestraat no. 25 te Amsterdam is een bureau voor Huishoudelijke Voorlichting geopend, dat door de bekwame leiding, de voortreffelijke inrichting, de veelzijdigheid, maar bovenal door het doel, alleen de huisvrouw te dienen, onze aandacht verdient.

Hier en daar zijn al eerder dergelijke bureaux opgericht. Wij denken nu bijvoorbeeld aan het Unilever Voorlichtingsbureau. Het woord „Unilever” heeft echter voor ons nationaal-socialistische vrouwen, die principieel niets van dergelijke groote concerns willen weten, een onaangename klank en daarom zijn wij verheugd, dat er nu een voorlichtingsbureau geopend is, waarvan wij zeker zijn, dat de adviezen welke gegeven worden uitsluitend en alleen in het belang van de huisvrouw zijn.

Het ruime gebouw is geheel naar dit principe ingericht; moeite noch kosten zijn gespaard om alles zoo goed mogelijk voor elkaar te krijgen. Er is een groote keuken met elektrische en gasfornuizen, een eetzaal waar de juist vervaardigde gerechten kunnen worden geproefd; er is een groote zaal voor het geven van naai- en kniplessen met kniptafels, naaimachines en kasten vol naaibehoeften en — iets nieuws op dit gebied: er is een slaapzaal en een woonkamer voor hen die van buiten de stad komen en graag hier een cursus willen volgen.

Alles is heel eenvoudig doch zeer smaakvol ingericht. Deze inrichting op zichzelf is al 'n bezoek waard voor wie graag eens kennis neemt van de mogelijkheden op het gebied van woninginrichting.

F. C. LEBBING
AMSTERDAM
Prinsengracht 807
TELEFOON 41253
DELICATESSEN

 heeft alles
voor Uw baby
Leiden — Haarlemmerstraat 96—100

Ideaal

Korte Brabantsche schets door ANNA FLORALIE

Gedreven door onrust staat Jans voor de zooveelste maal op van haar stoel, draait het licht uit, trekt het zwartpapieren rolgordijn omhoog en tuurt in den duisteren nacht. Zij luistert scherp naar voetstappen, die niet komen. Het is al bijna elf uur en nog is Harrie, haar man, niet thuis.

Moedeloos laat de jonge vrouw het gordijn weer zakken, alvorens het licht aan te doen en gaat, het hoofd in de handen steunend, bij de tafel zitten.

Haar gedachten gaan terug naar den tijd, toen die vreeselijke onrust haar nog vreemd was. Toen Harrie's avonds niet naar vergaderingen ging, maar rustig thuis bleef en alleen dacht aan z'n eigen huishouden.

Wrevel maakt zich van haar meester. Het komt ammaal van dieën politiek. Uurst ging Harrie nooit nergens naar toe. Moar zijn bruur Jan, dieën proatjesmaker, was al lang bē den N.S.B. Gin fesoelijk mijnsch ging mee hem um. Moar 't was Harrie z'n eenigsten bruur en doar kunde toch de deur niet veur dicht houden. As Jan bē hullie kwam, bracht ie die slechte kranten mee en ging an het proaten over wat den N.S.B. ammaal zou doen veur het volk. Werk veur een ieder, die werken wou en de ouw mijnschen zouen pensioen krijgen en nie mer van de kijnder afhangen. En d'r zouen gin groeëte hieren mer zijn, die duzenden en duzenden verdienden mee niks doen.

Dan lusterde Harrie mee open mond en geleufde-n-et grif. Zij nie. Da kos toch niet bestaan. In de mis had menier Pastoeër 'ne keer geprikt veur de Vincentius. Hij ha gezeed: D'ermen zul-de altijd bē oe hebben. En ok, da Onze lieven Heer de standen gewild had. En nou wou Jan elkes vertellen, dat de nationaal-socialisten den erremoei zouen opheffen.

Harrie veranderde deur die bezuken. Soms wier ie buuës, as hullie krant zin, dat den N.S.B. nie deugde, da ge die nie steunen mos en da ge anders ginne goeie Katteliek waart.

Zij prebierde hem er vanaf te houden, moar dan ging ie aan 't proaten, da-ge n'em bekant nog gelijk zoudt geven ok. Over erme mijnschen, die mee een hok vol jong van een bietje steun mosten rondtobben; waar de kijnder gin jeske hadden as 't winter woar, woar gin stook en gin dekens op de bedden woaren.

Dan zin ie, dat het anders kos en beter, as er moar mijnschen regierden, die hart hadden veur het volk en die niet de kapitalisten naar de

oeëgen moesten kijken. Weer heft de vrouw het hoofd op en luistert. Niets. Nachtstille om het kleine huisje.

Op 'nen kwoajen dag was Harrie thuis gekomen en ha gezeed: „Vrouwke, ik ben lid geworren van den N.S.B.”

Toen ha ze gejanct van sjegrijn. De familie ha mee hem geproat. 't Ha nie geholpen. De pastoeër woar gekomen. Die zin, da de kerk het verbojen had en da Harrie nie mer te communie mocht gaan. Da ha ruzie gegeven en menier pastoeër woar kwoad weggegoan. Zij ages had gebid en gesmeekt, moar Harrie was nie um te proaten. Hij droeg zo'n dingske op zene jas, zo'n speldje.

Hij woar altijd goed en lief gebleven veur hoar en 't kiendje. Loater woar de pestoeër nog 'ne kier bē hoar gewist. Toe had ie gezeed, da zij Harrie op den goeien weg terug most brengen. Net of 't ne kwoaje mijnsch woar, Harrie. Hij din toch gin kwoad? Wat kos zij dan doen? Als ze over den N.S.B. proaten en zen din lillijk, dan zin hij: „Vrouwke, ge mot nie schelden op iets, da ge nie kent. Leest er es wat over, dan kunde oordeelen.”

's Zondags ging ie trouw naar de leste mis, paste op 't kiendje, as zij naar d'uurste mis ging. Da duut toch ginne kwoaje mijnsch?

Onze lieven Heer kekt naar binnen en bē hoaren Harrie zou Hij doar nie veul slechtheid vijnden.

De klok slaat half twaalf en nog is hij er niet.

Woar blijft-ie toch? Ze had al zoo dukwels geheurd, da-t-er een N.S.B.-er vermoord woar deur de anderen.

Een angst die haar de keel toeknijpt, doet haar bidden: „O God, laat ze Harrie niks doen.”

Zijn dat dan goei mijnschen, die een ander vermoorden, alleen omdat ie anders denkt as zij? Harrie duut toch gin kwoad, as ie vecht voor den erreme, veur de kijnders die 't slecht hebben?”

Langzaam daagt in de vrouw het begrip. Iets gaat zij begrijpen van het ideaal waarvoor haar man strijdt. Strijdt soms met gevaar voor zijn leven.

Dan hooren haar op ieder geluid gespiste ooren vlugge voetstappen en zij gaat opgelucht naar de voordeur om Harrie binnen te laten.

Een N.S.V.O.-ster vertelt van haar vakantie in het N.S.V.- Muttererholungsheim Schledehausen

De kameraadskes die deze vakantie meemaakten namen een zeldzame herinnering mee naar huis.

De reis door het mooie land, het prachtige moedertehuis, de harte-lijke verzorging, alles overtrof onze verwachting. Vanaf Hengelo werden we begeleid en verzorgd, terwijl de Moeder van het Heim, Frau Gahrmann, ons tegemoet reisde en ons in de wachtkamer van het station koffie aanbood.

Nadat wij in het mooie verblijf waren aangekomen, voelden wij ons, gezeten aan de stemmig met bloemen versierde tafels, al direct op ons gemak. Eigenlijk is elke dag ons tot een feestdag gemaakt. Vier stevige maaltijden per dag, rust, mooie wandelingen, zanguurtjes, turnen, handarbeid, schrijven en lezen, dat was ons dagelijksch werk. Tweemaal keukendienst voor elk onzer in deze drie weken was de eenige lichte huishoudelijke arbeid.

Eén dag werd in Osnabruck doorgebracht waar wij de Mütterschule en Kindergarten bezochten. Wij kregen aldaar een inzicht in het mooie werk van de N.S.V.

Rector Westerfeld bezocht ons en sprak ons toe in het dialect, hetgeen iedere Twentenaar goed verstaat. Ook geleidde hij ons op een wandeling en vertelde geschiedkundige bijzonderheden der streek.

Als het tijd was om te gaan slapen zong Frau Gahrmann enkele mooie liederen. Des morgens werden we gewekt door harmonica-muziek.

Tot slot van onze vakantie werd er een feestavond georganiseerd en een sprookjesspel opgevoerd waarin de moeders zelve de rollen vertolkten. Een en ander gaf natuurlijk aanleiding tot uitbundige vroolijkheid.

Op den avond voor het vertrek kwamen wij allen nog eens bijeen en sprak Frau Gahrmann ons op gevoelige wijze toe, zoodat menigeen ontroerd werd.

Als herinnering werd den moeders een foto van het tehuis aangeboden en toen kwam het afscheid. „Tot wederziens!” Zoo zij het, en dan een weerzien van Duitsche moeders in onze eigen tehuizen!

OUDSTE ADRES VOOR MEUBELEN
N.V.

JAN SPIERDIJK

Groote Markt 20 (Hoek Luth. Burgwal)

TELEFOON 116520 — DEN HAAG

SALON-, HUIS- EN
SLAAPKAMERS

EEN RONDGANG OP DE TENTOONSTELLING „DUITSCHER VROUWEN WERKEN VOOR HUN VOLK”

(Vervolg van pag. 2)

van den moestuin en het verrichten van verderen landarbeid. Dat deze landelijke huisvrouwen in vroeger jaren, en ook thans nog kans zagen tot het maken van typische handwerken. Op alle wijzen wordt getracht, de taak van de huisvrouw op het land te verlichten, o.a. door het bouwen van modelboerderijen, door het ter beschikking stellen van duizenden arbeidsmeisjes om haar te helpen; er is een „verstel-dienst” gesticht, die het naai- en verstellwerk der plattelandshuisvrouwen naar de stad brengt, waar duizende vrouwen en meisjes in haar vrije avonden dit werk op zich nemen.

Dat er in Duitschland ook nog andere vrouwen zijn dan huis-vrouwen, toont de volgende stand aan: hier liggen, naast foto's van de verschillende kleederdrachten, boeken van enkele Duitse schrijvers, o.a. Agnes Miegel, de bekende dichteres, Isolde Kurz, Ina Seidel (wie kent niet „Das Wunschkind?”)

De zesde stand geeft weer een aantal foto's, ditmaal van de vrouw in de verschillende beroepen, b.v. verpleegster, onderwijzeres, laborante, dokter, enz.

De zevende stand geeft een overzicht van „Het scheppen der vrouw op het gebied van handwerk en kunst”. Het eerst trekt hier de aandacht het werk van Frieda Thiersch, die in fraaie letters en aantrekkelijke omslagen o.a. de oorkondmappen vervaardigt voor alle dragers van 't ridderkruis; voorts liggen er borduurwerk en geweven stoffen, verschillende voorbeelden van leerbewerking. Er is plaats afgestaan aan een aantal kleine voorwerpen van beeldhouwsters en emaillebewerksters en schilderessen (o.a. Erna Piffel, die haar modellen vooral in typische kleederdrachten kiest).

De achtste en laatste stand is gewijd aan „de vrouw in kunst en wetenschap” en geeft foto's van vooraanstaande vrouwen op het gebied van muziek (Elly Ney), film

De nieuwe Herfstmode. Geheel in stijl met den herfst is deze uit wollen stof vervaardigde japon met de opgestikte herfstbladeren. Een coquet fluweelen hoedje geeft aan het geheel een bijzonder aanzien.

Foto:
Haenchen-Recla

(Brigitte Horney, Paula Wessely), dans (Ilse Meudtner, de gezusters Höpfner), en in het midden prijkt een groot portret van Helene Lange, die jarenlang leidster der Duitse Vrouwenbeweging was, en o.m. bewerkstelligde, dat de hoogeschole voor meisjes toegankelijk werden.

Deze tentoonstelling toont den Nederlandschen vrouwen, die nog steeds aan het hun voorgekauwde sprookje gelooven, dat de vrouw door het nationaal-socialisme teruggedrongen en in „slavernij” zou worden gebracht, dat zij ook hier weer door zekere elementen danig misleid werden!

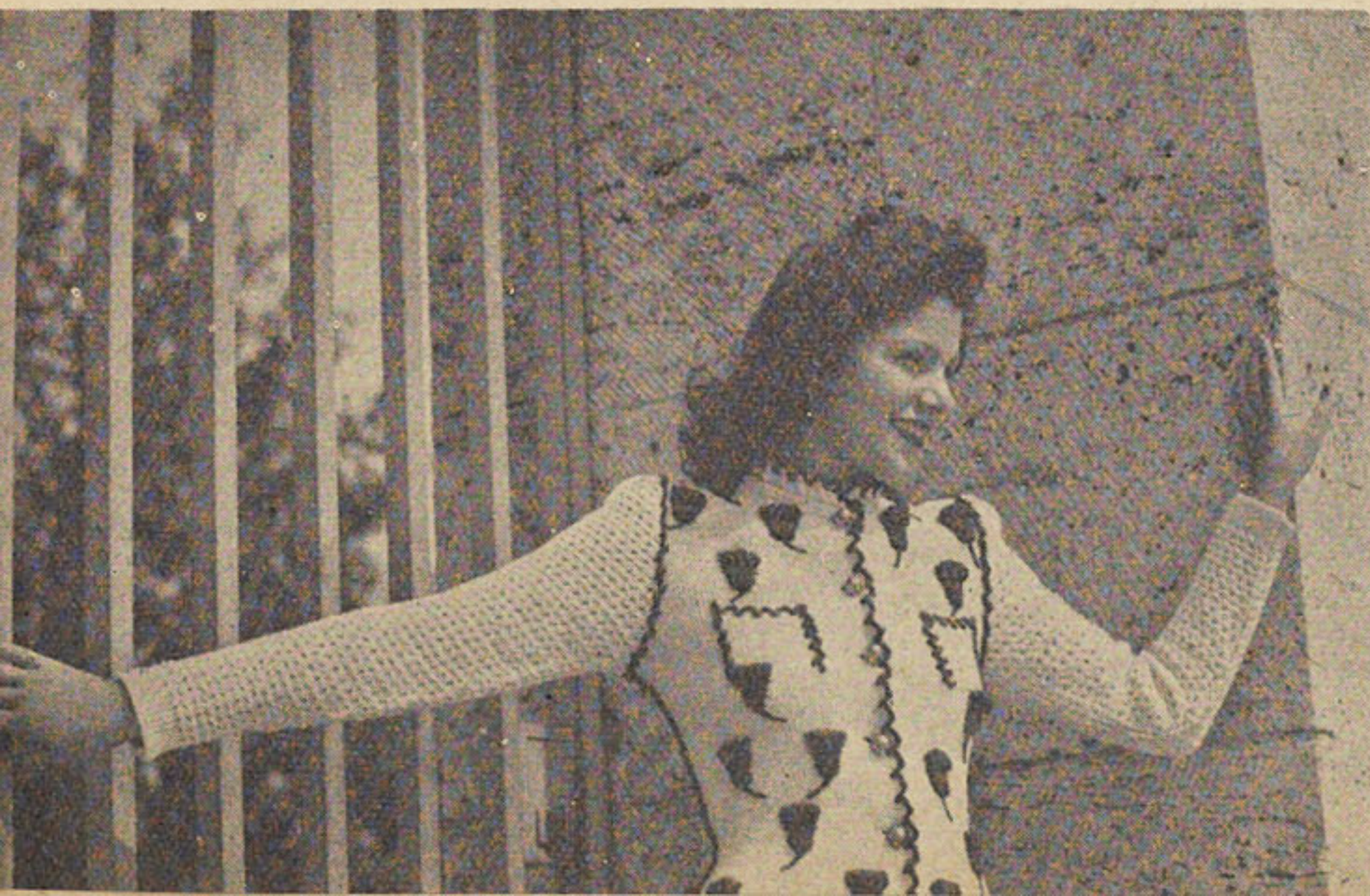
M. W.

'n Wenk voor de huisvrouw

NIEUWE ramen zitten soms onder de vlekken. Verf en kalkspatten, stopverfresten en vette vlekken kunnen er in sterke mate op voorkomen. Doet het glas zeer vet aan, dan gaat men het de eerste malen niet met water afnemen, doch wrijft het met vloeibaar poetsextract. Men doet zeer weinig poetsextract op een zacht lapje en wrijft met een schoonen wollen doek uit. De ramen worden helder en gaan mooi glimmen, doch hebben echter het na-deel, dat men er buitengewoon gauw vingerafdrukken op ziet.

Verf- en stopverfresten verwijderd men het beste met een scheermesje. Men kan hiervoor een speciaal houdertje aanschaffen; dat voorkomt, dat men zich in de vingers snijdt. Men drukt het scheermesje zachtjes op het glas en tracht al schurend de vlek te verwijderen.

Kalkspatten kan men ook op deze manier verwijderen. Daarvoor bestaat bovendien een middel door ze met warme azijn te wrijven. Na het verwijderen der vlekken de ramen zeemen en opwrijven met een prop krantenpapier.

Handgebreid wit wollen vest met silveren knopen en roode garnering. De opengewerkte mouwen geven iets bijzonders aan dit vlotte en praktische kledingstuk
Foto:
Orbis-Recla

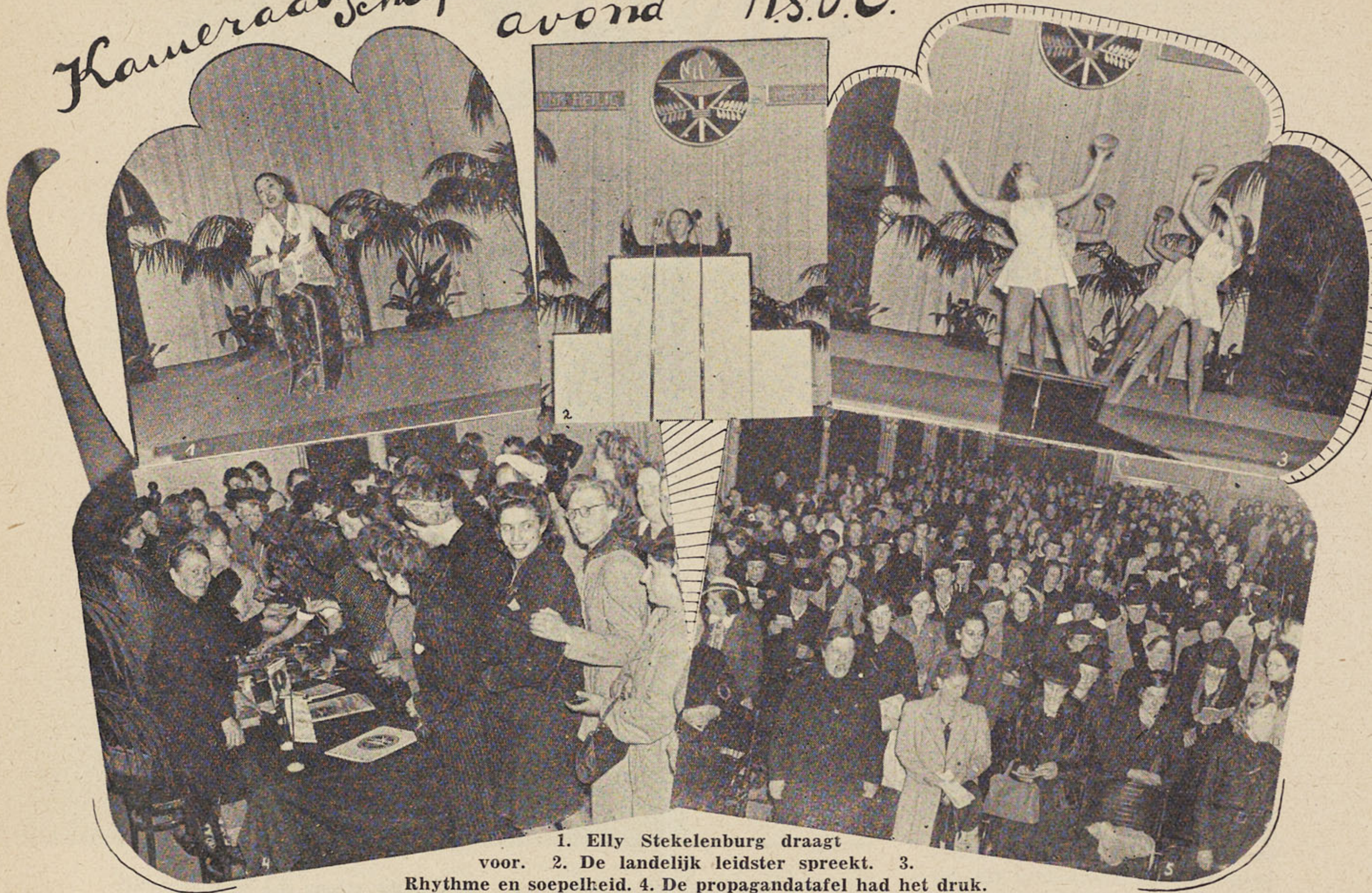
Draag
Coppers'
corsets

Even goed als altijd!

Den Haag • Scheveningen • Rotterdam
Arnhem • Leiden • Groningen

Kameraadschapsavond N.S.V.O.

1. Elly Stekelenburg draagt voor. 2. De landelijk leidster spreekt. 3. Rhythme en soepelheid. 4. De propagandafel had het druk. 5. „Wij vrouwen van Neerland, wij zien reeds het licht...”

Foto's: Fotodienst N.S.B.

DE N.S.V.O. GROEIT

Op 22 September j.l. sprak de landelijk leidster te Den Haag voor een stampvolle zaal met vrouwen van de N.S.V.O.

Op den 25sten van dezelfde maand te Arnhem, eveneens voor een goed gevulde zaal.

Vol aandacht werd het gloedvolle betoog en de warme aansporing tot den arbeid in de N.S.V.O. ten dienste van ons Volk gevolgd.

„Wat bezielt U eigenlijk, dat U nog doorgaat met dat werk?” had eens in den trein een medereiziger aan kam.ske De Ruiter gevraagd. „En ja, wat bezielt ons eigenlijk?” vroeg ook zij weer op haar beurt aan de toehoorders.

En zij heeft het ons weer eens duidelijk doen voelen, wat ons eigenlijk „bezielt”, wat ons, ondanks alle moeilijkheden toch weer voort doet gaan op den eenmaal ingeslagen weg, waarvan wij weten, dat het de eenig juiste is, om onze verblinde en misleide volksgenooten te helpen om met méér moed dan ooit te voren de toekomst in te gaan.

Niet de haat is het, die hen gevangen houdt, ook al beweren zij dit. In den grond van de zaak is het veel meer de teleurstelling om het oude

dat verloren ging en de groote onzekerheid en angst voor het hun vreemde, dat komen gaat. En juist aan de N.S.V.O. is het, om rustig en in stilte het verzoenende werk te verrichten, vooral op sociaal gebied, om deze misleide volksgenooten weer op het goede pad te helpen.

En bezielt zijn wij met een brandende liefde voor ons Volk en Vaderland, trotsch op zijn grootsch verleden en vol vertrouwen in zijn toekomst. Wij zullen ons niet laten afleiden door allerlei kleine of grootere onaangenaamheden, zooals ze ons allen, ieder persoonlijk, al zoo vaak in den weg gelegd zijn, maar wij zullen over al die kleine moeilijkheden heenstappen, ons groote doel vast voor oogen houden, en gestadig doorwerken, overtuigd dat op de schouders juist van ons, vrouwen, een belangrijk deel rust van de taak om het Nederlandsche volk te winnen voor het nationaal-socialisme en mee te bouwen aan een grootsche toekomst.

Te Den Haag was er onder de leiding van kam.ske Van de Water een zeer goed geslaagde kameraadschapsavond georganiseerd.

Verrassend was het optreden van de voordrachtskunstenares Elly Steke-

lenburg in haar Indische repertoire. Warm klonken ons de bekende Krontjongliederen in de ooren en onwillekeurig dachten wij aan onze kameraden, die nu reeds langer dan een jaar onder de verzengende zonnehitte smachten in de concentratiekampen.

Kam.ske Tendeloo oogstte met haar rhythmische gymnastiekgroep veel bijval en heeft er zeker toe bijgedragen deze mooie en gezonde gymnastiek te bevorderen.

Zangvoordracht van kam.ske Burgemeister en pianospel van kam.ske Van de Rotte gaven eveneens een muzikaal cachet aan den avond.

In Arnhem sprak na de rede van de landelijk leidster kam.ske Gorris een toelichtend woord over het werkplan der N.S.V.O.

Vele en veelzijdige cursussen zullen er gegeven worden, en iedere N.S.V.O.-ster zal begrijpen dat het haar plicht is, om daar zooveel mogelijk aan deel te nemen, om haar volksgemeenschap te kunnen dienen. En degenen, die leiding bij dergelijke cursussen kunnen geven, moeten zich melden, vooral ook zij, die deskundig zijn op zeker gebied. Vele onderwerpen staan er reeds op het programma, o.a. het uitbreiden van de reeds in de meeste districten bestaande cursussen, ziekenverpleging in huis, zuigelingenverzorging, voedingsleer,

Vervolg pag. 7, 1e kolom, onderaan

Enschede — Zaterdag 13 September j.l. was er een klein clubje vrouwen bijeen in Hotel Hut. Precies half 9 opende de kringleidster, kam.ske A. Schepers, tevens de spreekster op deze bijeenkomst, de vergadering.

Zij zette de plaats der vrouw in den nationaal-socialistischen Staat uiteen en legde de beteekenis van ons embleem uit. In een vurig betoog, wekte zij de kameraadskes op toe te treden tot de N.S.V.O. zoodat wij, vrouwen, straks als onze mannen van het front thuis komen kunnen zeggen, dat ook wij hier aan het thuisfront hebben gestreden voor het nieuwe Europa.

Nadat de vrouwenliders waren ingestudeerd gaven de jongeren der N.S.V.O. uit Enschede een stukje ten beste dat zeer insloeg.

Er traden verscheidene kameraadskes toe tot de N.S.V.O., zoodat deze welgeslaagde avond reeds vrucht afwierp.

Leeuwarden. Op 9 Sept. j.l. maakte de Leeuwardensche N.S.V.O. 'n uitstapje naar Tietjerk. Nadat de kassen met prachtige bloemen en de druiven — waar men niet aan mocht komen! — bezichtigd waren, werd er een wandeling door het bosch van Ypé gemaakt. Op de Belvédère werd het mooie landschap bewonderd.

Dat de N.S.V.O.-sters zich kunnen doen gelden niet in haar arbeid maar ook op haar uitstapjes, bewezen wel deze kameraadskes, die een balspel op dusdanige wijze beoefenden, dat de lachspieren danig aan het werken werden gebracht!

Om zes uur werd de terugtocht aanvaard. Een beetje moe, maar... met den stelligen wensch een dergelijk uitstapje te herhalen.

Maar éérs wordt er weer hard gewerkt!

Op 18 September j.l. hield de

Vervolg van pag. 6

en koken, knutselen, het vervaardigen van speelgoed (ook voor zieke kinderen, dat na gebruik verbrand kan worden), opvoeding (die reeds direct na de geboorte behoort te beginnen), volksdansen en volksgebruiken en de Moederdienst. Deze cursussen kunnen niet geheel kosteloos zijn, daar er veel materiaal voor noodig is. Den kameraadskes wordt ook nu reeds gevraagd om leeg garenklosjes, lucifersdoosjes, metalen spoeltjes, enz. enz. te verzamelen, daar hiervan alleraardigst speelgoed gemaakt kan worden. Ook textielpunten zijn zéér welkom. Reeds spoedig zullen deze cursussen beginnen. Er zal hard gewerkt moeten worden, vooral dezen winter, daarom volmoed aan den slag!

N.S.V.O.-Leeuwarden een bijeenkomst aldaar. Vele kameraadskes, ook zij, die weliswaar lid zijn der Beweging doch niet van de N.S.V.O., waren opgekomen.

Kam. Bosma sprak dien avond over het in ons aller belangstelling staande onderwerp, „Nationaal-socialisme contra Communisme”. Met groote aandacht werd de beknopte doch duidelijke uiteenzetting gevolgd.

Dat kam. Bosma goed werk deed dien avond bewees wel, dat 7 nieuwe leden en 3 begunstigsters nog denzelfden avond konden worden ingeschreven.

Groningen — Kameraad Nije sprak op 4 September j.l. voor de N.S.V.O. te Groningen, over het onderwerp: „De plaats van de vrouw in de Germaansche samenleving”.

Spreeker herinnerde o.a. eraan, dat enkele tientallen jaren geleden, het groote strijdpunt was, wie méér waard was, de man of de vrouw. Ieder moest vrij zijn en de huwelijksband moest dan ook zoo min mogelijk band zijn, al ging dit ten koste van gezin en kinderen. Men vergat, dat de man en de vrouw twee verschillende wezens zijn met verschillende eigenschappen, zoodat men ze niet met elkaar kan vergelijken.

Het nationaal-socialisme wil juist gebondenheid. Alleen gebondenheid heeft beteekenis voor de samenleving. Ons doel is, het geheele Nederlandsche volk zich van zijn binding bewust te maken.

Bij onze voorouders had de vrouw een hooge plaats. Zij was de hoedster van den haard. De man vond hier een plek van veilige rust.

Indien de vrouw het begrip, dat zij de hoedster van den huiselijken haard is, niet gevoelt, dan al is het gezin capot.

Een belangrijke taak van de vrouw is te waken voor de goede zeden. Zij moet de jeugd leeren, dat eerleiding moet geven in al haar gevoelens, bij werk en spel.

Kam. Nije wekte tenslotte op onze nooie, oude Nederlandsche liederen weer wat meer te gaan zingen.

Weert. Op 21 September j.l. kwam de groep Weert der N.S.V.O. bijeen. De opkomst was bevredigend, hoewel er de volgende maal nóg meer kameraadskes en belangstellenden worden verwacht.

De middag werd geopend door de groepsleidster, kam.ske Nijs-Kusters. Spreekster was kam.ske Hilde Bongertman, geen onbekende in de N.S.V.O. Zij behandelde in haar interessante voordracht het doel en streven der N. S. V. O. Spreekster

voerde ons terug naar den oorsprong van 't socialisme in de vorige eeuw. Omdat de vrouw het hardst getroffen wordt door slechte sociale toestanden, want op haar komt al de ellende en het leed in een huisgezin terecht, mengde zij zich reeds spoedig in den politieken strijd en daardoor in den strijd van de 52 politieke partijen, die ons land rijk was.

Langzamerhand bleek echter, dat socialisme zooals men dat in den democratischen staat propageerde, verre van ideaal was. Zoo moest b.v. het kapitaal niet boven het volk staan en het volk beheerschen, maar het moest dienstbaar worden gemaakt aan het volk. Er moest een nieuw, een gezond socialisme komen en dat is het nationaal-socialisme.

In den nieuwen nationaal-socialistischen staat heeft de vrouw een grootsche taak te vervullen.

Adolf Hitler wees er zoo dikwijls op, welk een bindend element de vrouw in de volksgemeenschap vervult en ook onze Leider wees den groei en de kracht der Beweging voor een groot deel toe aan de vrouwen in de Beweging.

Het nationaal-socialisme hergeeft de vrouw de plaats die haar toekomt, het gezin.

Zooals onze mannen in de W.A. worden samengebracht, zoo worden de vrouwen gebundeld in de N. S. V. O., waar geen standsverschil, geen geloofsverschil haar kan scheiden.

Rotterdam. Met 't oog op de duisternis die steeds vroeger invalt, hield de N.S.V.O. te Rotterdam op 26 Sept. haar laatsten kameraadschapsavond, die als uitstekend geslaagd mag heeten.

Aan lange gedekte en met bloemen versierde tafels waren de kameraadskes gezeten, die in grooten getale waren opgekomen.

De districtsleidster, kam.ske van Beek-Stout, opende den avond en deed na het zingen van ons Vrouwenlied, de mededeeling, dat zij tot haar spijt gedwongen was deze avonden stop te zetten, daar voor vele kameraadskes de afstanden te groot zijn om in de duisternis den weg te voet af te leggen.

De samenkomsten zullen echter worden voortgezet op den tweeden Dinsdag van iedere maand van 2—4 uur.

Het vrouwenkoor bracht onder leiding van kam.ske Jansen eenige liederen ten gehore met begeleiding van kam.ske Klomp.

Kam.ske Schreuders sprak hierna over de trouw. Trouw zijn beteekent niet alleen het stipt op tijd voldoen van onze geldelijke verplichtingen; trouw is men in het dienen van anderen, in het offer aan volk en vaderland.

Kam.ske Jansen zong nog enkele mooie liederen en het koor bracht het nieuwe lied van kam.ske Monsees „Wij jongere leden der N.S.V.O. (zie no. 23 van ons blad), op muziek gezet door kam. Melchert Schuurman.

dwongen de diensten te staken. Maar in de harten van de leiders — jonge kerels en vrouwen — leefde de Jeugdstorm, evenals in de harten van de 1200 jongens en meisjes, die volgehouden hadden tot den laatsten dag, om, in kelders en op zolders, nagejouwd en gehoond bespuwd en getrapt door wat zich toen „regeerders” noamden, hun wil tot eenheid te demonstreeren en te werken aan 'n jeugdleven zooals dat behoorde te zijn, maar in die omstandigheden niet kon zijn.

Op 15 Juli 1940 werd een nieuwe bladzijde in de Jeugdstormgeschiedenis opgeslagen.

De Hoofdstormer hield appèl en.... zijn 1200 oude getrouwen traden weer aan, zonder uitzondering. Ze hebben gewerkt, zich afgebeuld, gezwoegd en gesloofd. Zij tellen het resultaat, dat nu bereikt is niet hoog, daar zijn ze te eenvoudig en te trouw aan de vrijwillig ter hand genomen plicht voor.

Maar wie — als buitenstaander — dit resultaat te beoordeelen krijgt, moet — hoe zij of hij ook overigens over de dingen denkt — een diep respect krijgen voor het idealisme, het doorzettingsvermogen van deze strijders, die nu na een jaar kunnen wijzen op 15000 aangetreden jongens en meisjes en op een organisatie die af is.

De Hoofdstormer, kam. Van Geelkerken, heeft, nu de Jeugdstorm zeven jaar bestaat, deze 1200 oude, trouwe leden geëerd door hun op 27 September jl. een bijzonder draagteeken te verstrekken, voorzien van hun stamboeknummer, een Eeredraagteeken dus. Alleen zij, die vóór 10 Mei 1940 lid waren van den Jeugdstorm heb-

JEUGD SLUIT AANEEN

Foto:
Archief H.N.D.

De Nationale Jeugdstorm! Iedereen kent de jongens en meisjes in de frische blauwe blouse, de zwarte broeken en rokjes — 's zomers de kousen naar beneden en de mouwen opgestroopt — op het hoofd de karpoeze met den fellen oranje bol, of als het warm is, deze practisch geborgen onder den schouderband van het uniformhemd.

Steeds méér ziet men hen uittrekken: 's Zaterdagsmiddags, 's Woensdagsavonds, soms 's Zondagsmiddags; ook wel — zooals in de afgeloopen vacantiетijd — voor het geheele week-eind, de bosschen, de hei, de velden in. Daar oefenden ze, kampeerden, trokken langs de jeugdherbergen of bleven in de eigen gebouwen.

Gekomen uit de woningen der handwerkers, arbeiders, boeren en visschers en uit die der intellectueelen; uit de koopmanshuizen en de ambtenaarsgezinnen, uit katholieke protestantsche en algemeen christelijke kringen staat de jeugd in den Jeugdstorm als kameraden naast elkaar, bijeen gebracht door één zelfde ideaal.

Velen zijn uit eigen beweging gekomen, anderen geleid door vader en moeder, die hun kind niet wilden zien opgroeien in het troosteloze beeld van verdeeldheid, dat het jonge volk

Nederland al sinds jaren toonde, maar die het, als opkomend geslacht van Nederland bijeen wilden zien in de rijke verscheidenheid, welke ons volk kenmerkt, maar waar bovenuit een verbondenheid moet bestaan van het gansche Nederlandsche Volk. Een verbondenheid, die zich nergens schooner omschreven ziet dan in den zinspreuk van den Nationalen Jeugdstorm: In Godsvertrouwen alles voor het Vaderland.

De Jeugdstorm heeft zijn geschiedenis. Een geschiedenis, die een veronderende bladzijde vormt in het Nederlandsche geschiedenisboek der toekomst, omdat zij een schril bewijs vormt van een volk in een neergang zóó diep dat het zelfs kinderen tot mikpunt van de laagste partijpolitieke drijfveeren maakte.

De Jeugdstormgeschiedenis zal echter een lichtende bladzijde zijn in datzelfde boek, waar het de heroïsche strijd teekent van een handjevol jeugdleiders, die, diep doordrongen van den zinspreuk, vanaf 1934 alles inzetten om met een paar honderd kinderen den Jeugdstorm op te bouwen, ondanks de dag na dag scherper wordende terreur der anderen. Op 24 Februari 1940 was de Jeugdstorm — tot groote vreugde van hen, die den groei van den Jeugdstorm op alle mogelijke manieren hadden probeeren te beletten — uiterlijk dood en ge-

ben dit eereteeken ontvangen en voortaan zal het alleen nog maar in zeer beperkt aantal door den Hoofdstormer worden uitgereikt aan hen, die zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt voor den Jeugdstorm en daarmee mede voor geheel ons Volk.

Door de radio heeft de Hoofdstormer zijn oude getrouwen en over hun hoofden heen de geheele jeugd van Nederland toegesproken. Het is een dag van bezinning geweest. Na dezen terugblik gaat de Jeugdstorm met vasten tred voorwaarts en staat vastberadener dan ooit paraat om de geheele Nederlandsche jeugd te winnen voor ons aller ideaal.

Aan U, vaders en moeders om den arbeid van deze voortrekkers niet te verloochenen: Geen kind meer dat op straat slentert. Dat zij Uw devies, daaraan kunt ook Gij medewerken!

Het adres

van het Jongerenkwartier van den Nationalen Jeugdstorm is Oorsprongpark 8 te Utrecht.